

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

9 iulie 2020*

„Trimitere preliminară – Politica comercială comună – Dumping – Taxă antidumping impusă asupra importurilor de elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză – Regulamentul (CE) nr. 91/2009 – Validitate – Regulamentul (CE) nr. 384/96 – Articolul 2 alineatele (10) și (11) – Dreptul la apărare”

În cauza C-104/19,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos), prin decizia din 8 februarie 2019, primită de Curte la 11 februarie 2019, în procedura

Donex Shipping and Forwarding BV

împotriva

Staatssecretaris van Financiën,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, domnii S. Rodin și D. Šváby, doamna K. Jürimäe (raportoare) și domnul N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: doamna C. Strömholm, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 decembrie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Donex Shipping and Forwarding BV, de Y. Melin, avocat, și J. Biermasz, advocaat;
- pentru guvernul neerlandez, de M. Bulterman și J. Langer, în calitate de agenți;
- pentru Consiliul Uniunii Europene, de H. Marcos Fraile și B. Driessen, în calitate de agenți, asistați de N. Tuominen, avocate;
- pentru Comisia Europeană, de M. França, T. Maxian Rusche, F. van Schaik și C.E.E. Zois, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 4 martie 2020,

* Limba de procedură: neerlandeza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește validitatea Regulamentului (CE) nr. 91/2009 al Consiliului din 26 ianuarie 2009 privind impunerea unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză (JO 2009, L 29, p. 1, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Donex Shipping and Forwarding BV (denumită în continuare „Donex”), pe de o parte, și Staatssecretaris van Financiën (secretarul de stat pentru finanțe, Țările de Jos), pe de altă parte, în legătură cu mai multe înștiințări de plată a unor taxe antidumping pentru importul de către Donex a unor elemente de fixare din fier sau oțel originare din China.

Cadrul juridic

Regulamentul de bază

- 3 În perioada producerii faptelor aflate la originea adoptării regulamentul în litigiu, dispozițiile care reglementau aplicarea de măsuri antidumping de către Uniunea Europeană erau cuprinse în Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 1996, L 56, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 12, p. 223), astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 2117/2005 al Consiliului din 21 decembrie 2005 (JO 2005, L 340, p. 17, Ediție specială, 11/vol. 44, p. 15, denumit în continuare „regulamentul de bază”).
- 4 Potrivit articolului 1 alineatul (2) din regulamentul de bază:
„Se consideră că un produs face obiectul unui dumping atunci când prețul său de export către Comunitate este mai mic decât prețul comparabil, practicat în cadrul operațiunilor comerciale normale, pentru produsul similar în țara exportatoare.”
- 5 La articolul 2 alineatele (10) și (11) din acest regulament se prevede:

„(10) Se efectuează o comparație echitabilă între prețul de export și valoarea normală. Această comparație se face în aceeași etapă a procesului comercial pentru vânzări efectuate la date cât mai apropiate posibil și ținând seama în mod corespunzător de alte diferențe care afectează comparabilitatea prețurilor. În cazul în care valoarea normală și prețul de export nu pot fi comparate astfel, se ține seama în fiecare caz, sub formă de ajustări, de diferențele constatate la factorii care se pretinde și se demonstrează că afectează prețurile și, prin urmare, comparabilitatea acestora. Se evită repetarea ajustărilor, mai ales în cazul în care este vorba de diferențe privind reducerile de prețuri, rabaturile, cantitățile sau etapele comercializării. În cazul în care sunt întrunite condițiile specificate, factorii care pot determina efectuarea de ajustări sunt următorii:

[...]

(b) *impozitare la import și impozite indirecte*

Valoarea normală se ajustează cu o valoare corespunzătoare impozitării la import și impozitelor indirecte suportate de produsul similar și de materialele care intră în componența acestuia, atunci când produsul este destinat consumului în țara exportatoare și care nu sunt percepute sau care sunt rambursate atunci când produsul este exportat către Comunitate.

[...]

(k) *Alți factori*

Se poate opera o ajustare și pe baza diferențelor aferente altor factori care nu sunt prevăzuți la literele (a)-(j), în cazul în care se demonstrează că aceste diferențe afectează comparabilitatea prețurilor, astfel cum se cere în prezentul alineat, și în special că în mod sistematic cumpărătorii plătesc prețuri diferite pe piața internă din cauza lor.

[...]

(11) Sub rezerva dispozițiilor pertinente care reglementează compararea echitabilă, existența marjelor de dumping în cursul perioadei de anchetă se stabilește în mod normal pe baza unei comparații între o valoare normală medie ponderată cu media ponderată a prețurilor tuturor exporturilor către Comunitate sau pe baza unei comparații între valorile normale individuale și prețurile de export individuale către Comunitate, tranzacție cu tranzacție. Cu toate acestea, o valoare normală stabilită pe baza unei medii ponderate poate fi comparată cu prețurile tuturor exporturilor individuale către Comunitate în cazul în care configurația [prețurilor] de export diferă semnificativ între diferiții cumpărători, diferitele regiuni sau perioade și în cazul în care metodele specificate în prima teză a prezentului alineat nu permit reflectarea amplitudinii reale a dumpingului practicat. Prezentul alineat nu exclude recurgera la eșantionare în conformitate cu articolul 17.”

Regulamentul în litigiu

- 6 În urma unei plângeri depuse la 26 septembrie 2007 de European Industrial Fasteners Institute (EIFI), Comisia Europeană a publicat, la 9 noiembrie 2007, un aviz de inițiere a unei proceduri antidumping privind importurile anumitor elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză (JO 2007, C 267, p. 31).
- 7 Ancheta a acoperit perioada cuprinsă între 1 octombrie 2006 și 30 septembrie 2007. Ea a avut ca obiect anumite elemente de fixare din fier sau oțel, altele decât elementele de fixare din oțel inoxidabil (denumite în continuare „produsul în cauză”).
- 8 La 4 august 2008, toate părțile interesate au primit un document informativ în care erau prezentate în mod detaliat concluziile preliminare la acel stadiu al anchetei și prin care erau invitate să își prezinte observațiile referitoare la acest subiect.
- 9 La 18 septembrie 2008 a fost organizată o întâlnire în contradictoriu. Toate părțile interesate care prezentaseră observații cu privire la definirea produsului în cauză au asistat la această întâlnire.
- 10 La începutul anchetei, clasificarea produsului în cauză se baza pe numerele de control ale produsului. În urma acestei întâlniri în contradictoriu, s-a decis că era necesar să fie integrată în caracteristicile produsului, luate în considerare pentru calcularea marjelor de dumping și de prejudiciu, o distincție între elementele de fixare standard și elementele de fixare speciale, distincție care nu figura inițial în această clasificare [considerentul (51) al regulamentului în litigiu]. În măsura în care mai mulți importatori și producători-exportatori chinezi au susținut că elementele de fixare produse în țara analogă nu erau comparabile cu elementele de fixare exportate în Comunitate de producătorii chinezi,

ancheta a arătat că atât produsele speciale, cât și produsele standard erau produse și comercializate în India și că aceste elemente de fixare prezentau aceleași caracteristici fizice și tehnice de bază ca produsele exportate din China [considerentul (56) al acestui regulament].

- 11 Se concluzionează, la considerentul (57) al regulamentului în litigiu, că elementele de fixare produse și comercializate de industria comunitară în Comunitate, elementele de fixare produse și comercializate pe piața internă din China și cele produse și comercializate pe piața internă din India, care avea rolul de țară analogă, precum și elementele de fixare produse în China și comercializate în Comunitate sunt similare în înțelesul articolului 1 alineatul (4) din regulamentul de bază.
- 12 În regulamentul în litigiu, valoarea normală, în cazul producătorilor-exportatori chinezi care nu beneficiază de statutul de societăți care funcționează în condițiile unei economii de piață, a fost stabilită pe baza informațiilor furnizate de un producător din țara analogă. India a servit drept țară analogă având în vedere condițiile de concurență și de deschidere care caracterizau piața indiană și având în vedere faptul că producătorul indian care cooperase comercializa tipuri de produse comparabile cu cele pe care le exportau producătorii-exportatori chinezi [considerentul (91) al acestui regulament].
- 13 În acest context, considerentele (97) și (98) ale regulamentului în litigiu enunță:
- „(97) Una dintre societățile cărora li s-a acordat examinarea individuală și unii importatori au susținut că valoarea normală obținută de la un singur producător din India, care nu ar produce tipuri de elemente de fixare similare cu cele produse de societatea în cauză, nu constituie cea mai bună bază pentru o comparație adecvată. Prin urmare, a propus ca, în conformitate cu articolul 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază, valoarea normală să fie calculată «pe orice altă bază rezonabilă», în cazul de față pe baza cifrelor proprii ale exportatorilor, ajustate pentru a se ține seama de presupusele denaturări ale costurilor materiei prime.
- (98) Solicitarea de mai sus a fost respinsă, deoarece s-a constatat că producătorul indian, astfel cum s-a menționat în considerentul (91), comercializa și tipuri de elemente de fixare comparabile cu cele exportate de producătorii-exportatori din [China]. În plus, astfel cum se explică în continuare în considerentul (103), s-au efectuat ajustări adecvate la valoarea normală pentru a se îmbunătăți comparabilitatea prețurilor.”
- 14 În ceea ce privește comparația între valoarea normală și prețurile de export, considerentele (101)-(104) ale regulamentului în litigiu expun:
- „(101) Valoarea normală și prețurile de export s-au comparat pe bază franco fabrică. În scopul asigurării unei comparații juste între valoarea normală și prețul de export, s-a ținut seama, sub forma ajustărilor, de diferențele care afectează prețurile și comparabilitatea prețurilor, în conformitate cu articolul 2 alineatul (10) din regulamentul de bază.
- (102) Compararea prețurilor între elementele de fixare exportate din [China] și cele comercializate pe piața din India de producătorul indian cooperant s-a efectuat făcându-se distincție între tipurile de elemente de fixare standard și cele speciale.
- (103) În plus, s-a constatat pe baza probelor strânse la fața locului că procedurile de control al calității aplicate de producătorul indian ale cărui date s-au utilizat la stabilirea valorii normale erau mai avansate decât cele observate la producătorii-exportatori chinezi care au cooperat, care au produs și exportat mai ales tipuri de elemente de fixare standard. În aceste cazuri, pe baza costului controlului calității constatat la producătorul indian, s-a efectuat o ajustare la valoarea normală indiană.

- (104) În plus față de cele de mai sus, s-au efectuat ajustări corespunzătoare în legătură cu costurile de transport, de asigurare, de manipulare și anexe, de ambalare, de credit și cu tarifele bancare, în toate cazurile în care acestea au apărut ca fiind rezonabile, exacte și susținute de elemente de probă verificate.”
- 15 În cazul societăților care nu au cooperat, nivelul național al dumpingului aplicabil tuturor celorlalți exportatori din China a fost considerat ca ridicându-se la 115,4 % din prețul de import CIF frontieră comunitară, înainte de vămuire [considerentul (111) al regulamentului în litigiu].
- 16 În considerentul (229) al regulamentului în litigiu, marja de prejudiciu la nivel național a fost evaluată ca ridicându-se la 85 % din acest preț.
- 17 Prin articolul 1 alineatele (1) și (2) din acest regulament s-a impus o taxă antidumping definitivă asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel, altele decât elemente de fixare din oțel inoxidabil, originare din China. Această taxă se ridică, pentru „toate celelalte societăți” decât cele desemnate nominal, la 85 %.
- 18 La 28 iulie 2011, Organul de soluționare a litigiilor al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) (denumit în continuare „OSL”) a adoptat raportul Organului de apel instituit pe lângă aceasta din urmă, precum și raportul grupului special, modificat prin raportul acestui organ de apel, în cauza „Comunitățile Europene – Măsuri antidumping definitive privind anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din China” (WT/DS 397) (denumite în continuare, împreună, „rapoartele din 2011”). În aceste rapoarte s-a constatat că, prin regulamentul în litigiu, Uniunea a încălcat anumite dispoziții ale dreptului OMC.

Regulamentele de punere în aplicare (UE) nr. 924/2012, (UE) 2015/519 și (UE) 2016/278

- 19 Regulamentul în litigiu a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 924/2012 al Consiliului din 4 octombrie 2012 (JO 2012, L 275, p. 1), pentru a se corecta aspectele primului dintre aceste regulamente considerate incoerente de OSL în rapoartele din 2011 și pentru a-l pune în conformitate cu recomandările și hotărârile OSL.
- 20 Articolul 1 din Regulamentul de punere în aplicare nr. 924/2012 a înlocuit nivelul taxei antidumping instituite prin regulamentul în litigiu, pentru „toate celelalte societăți”, cu o rată care se ridică la 74,1 %.
- 21 Conform articolului 2, acest regulament a intrat în vigoare la 11 octombrie 2012.
- 22 Taxa antidumping astfel modificată a fost menținută prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/519 al Comisiei din 26 martie 2015 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel expediate din Malaysia, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca provenind din Malaysia, în urma unei reexaminări efectuate în perspectiva expirării măsurilor în temeiul articolului 11 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1225/2009 (JO 2015, L 82, p. 78).
- 23 La 18 ianuarie 2016, OSL a adoptat raportul Organului de apel, precum și raportul grupului special, modificat prin raportul acestui organ de apel, în cauza „Comunitățile Europene – Măsuri antidumping definitive privind anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din China – Recurgere a Chinei la articolul 21.5 din Înțelegerea privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor” (WT/DS 397/RW) (denumite în continuare, împreună, „rapoartele din 2016”). În aceste rapoarte, s-a constatat că, prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 924/2012, Uniunea a încălcat anumite dispoziții ale dreptului OMC.

- 24 Ca urmare a acestor rapoarte, Comisia a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/278 din 26 februarie 2016 de abrogare a taxei antidumping definitive impuse asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză, astfel cum a fost extinsă la importurile de anumite elemente de fixare din fier sau oțel expediate din Malaysia, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca provenind din Malaysia (JO 2016, L 52, p. 24).
- 25 Articolul 1 din acest regulament de punere în aplicare privește abrogarea taxei antidumping instituite prin regulamentul în litigiu, modificate prin Regulamentul de punere în aplicare nr. 924/2012 și menținute prin Regulamentul de punere în aplicare 2015/519.
- 26 În conformitate cu articolele 2 și 3 din Regulamentul de punere în aplicare 2016/278, această abrogare produce efecte de la 28 februarie 2016 și nu servește ca bază pentru rambursarea taxelor percepute înaintea acestei date.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 27 În cursul anului 2011, Donex a depus mai multe declarații de punere în liberă circulație a unor elemente de fixare din fier sau oțel pe care le importase pe seama unei societăți neerlandeze, care le achiziționase de la doi furnizori stabiliți în Thailanda. În acele declarații, Donex a menționat Thailanda ca fiind țara de origine a acestor elemente.
- 28 În urma unei anchete desfășurate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF), s-a constatat însă că aceste elementele erau în realitate originare din China și că ele erau, așadar, supuse unor taxe antidumping impuse în temeiul regulamentului în litigiu.
- 29 În consecință, au fost comunicate societății Donex mai multe înștiințări de plată a unor taxe antidumping, datele 4 iunie 2014. Aceste taxe au fost stabilite prin aplicarea cotei de 85 %, care se aplica „tuturor celorlalte societăți”.
- 30 Donex a contestat aceste înștiințări de plată la rechtbank Noord-Holland (Tribunalul Regional din Olanda de Nord, Țările de Jos) și ulterior, în apel, la Gerechtshof Amsterdam (Curtea de Apel din Amsterdam, Țările de Jos). Prin decizia din 22 decembrie 2016, aceasta din urmă a respins apelul cu care era sesizată, înlăturând printre altele argumentele prin care Donex contesta validitatea regulamentului în litigiu.
- 31 Împotriva acestei decizii, Donex a formulat recurs la Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos). În fața acestei instanțe, Donex și-a reiterat argumentele prin care contesta validitatea regulamentului în litigiu.
- 32 Această instanță subliniază că concluziile care sunt desprinse în regulamentul în litigiu trebuie interpretate atât în raport cu considerentele acestui regulament, cât și cu cele ale Regulamentului de punere în aplicare nr. 924/2012.
- 33 În primul rând, instanța menționată ridică problema validității regulamentului în litigiu în raport cu articolul 2 alineatul (11) din regulamentul de bază, în ceea ce privește stabilirea marjei de dumping. În opinia ei, din considerentele (97) și (98) ale regulamentului în litigiu coroborate cu considerentul (109) al Regulamentului de punere în aplicare nr. 924/2012 reiese că exporturile chinezești de anumite tipuri ale produsului în cauză, pentru care nu există un tip de produs corespunzător fabricat și comercializat de producătorul din țara analogă, au fost excluse din calculul marjei de dumping. Or, o asemenea excludere ar fi incompatibilă cu articolul 2 alineatul (11) din regulamentul de bază, astfel cum ar reieși din Hotărârea din 5 aprilie 2017, Changshu City Standard Parts Factory și Ningbo Jinding Fastener/Consiliul (C-376/15 P și C-377/15 P, EU:C:2017:269).

- 34 În această privință, instanța de trimitere ridică problema dacă soluția desprinsă în această hotărâre poate fi transpusă în prezenta cauză și dacă nelegalitatea care afectează regulamentul în litigiu este suficient de gravă pentru a justifica declararea nevalidității acestuia.
- 35 În al doilea rând, această instanță ridică problema validității regulamentului în litigiu în raport cu articolul 2 alineatul (10) din regulamentul de bază.
- 36 *Primo*, instanța menționată arată că, în cadrul anchetei care a condus la adoptarea Regulamentului de punere în aplicare nr. 924/2012, Comisia a refuzat să efectueze ajustările solicitate, legate de taxele la import, la impozitele indirecte asupra materiilor prime comercializate în țara de referință, precum și la diferențele de costuri de producție, astfel încât s-ar putea prezuma că regulamentul în litigiu nu a luat în considerare nici astfel de cereri de ajustare. Întrucât Curtea nu a statuat cu privire la această problemă în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 5 aprilie 2017, Changshu City Standard Parts Factory și Ningbo Jinding Fastener/Consiliul (C-376/15 P și C-377/15 P, EU:C:2017:269), ar fi necesar să se adreseze o întrebare preliminară cu privire la acest subiect.
- 37 *Secundo*, instanța de trimitere ridică problema dacă regulamentul în litigiu este nevalid din cauza faptului că Comisia ar fi omis să furnizeze, în timp util în cadrul anchetei, informațiile necesare - în special cifrele producătorului indian referitoare la stabilirea valorii normale - către producătorii-exportatori chinezi, împiedicându-i astfel să își susțină cererile de ajustare.
- 38 În ipoteza în care Curtea ar aprecia că regulamentul în litigiu este afectat de o încălcare a articolului 2 alineatul (10) din regulamentul de bază, s-ar pune de asemenea problema dacă această încălcare este suficient de gravă pentru ca acest regulament să trebuiască să fie declarat nevalid.
- 39 În aceste împrejurări, Hoge Raad der Nederlanden (Curtea Supremă a Țărilor de Jos) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Regulamentul [în litigiu] este nevalid în privința unui importator din Uniune, întrucât încalcă articolul 2 alineatul (11) din [regulamentul de bază], deoarece, pentru stabilirea marjei de dumping pentru produsele în cauză ale unor producători-exportatori chinezi necooperanți, Consiliul [Uniunii Europene] a exclus tranzacțiile de export al anumitor tipuri de produs din comparația menționată la respectivul alineat?
- 2) Regulamentul [în litigiu] este nevalid în privința unui importator din Uniune, întrucât încalcă articolul 2 alineatul (10) din [regulamentul de bază], deoarece, în cadrul stabilirii amplitudinii marjei de dumping pentru produsele în cauză, la compararea valorii normale a produselor unui producător indian cu prețurile de export ale unor produse chinezești similare, [Consiliul și Comisia] au refuzat să ia în considerare ajustări legate de impozitățile la import pentru materii prime și de impozitele indirecte din țara analogă India și de diferențele de (costuri de) producție și/sau deoarece, pe durata anchetei, [Consiliul și Comisia] nu au furnizat (în timp util) producătorilor-exportatori chinezi cooperanți toate datele producătorului indian privind stabilirea valorii normale?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 40 Prin intermediul celor două întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă regulamentul în litigiu este nevalid pentru trei motive, care sunt întemeiate, primul, pe încălcarea articolului 2 alineatul (11) din regulamentul de bază, iar al doilea și al treilea, pe încălcări ale articolului 2 alineatul (10) din acest din urmă regulament.

- 41 Cu titlu introductiv, *primo*, trebuie arătat că întrebările instanței de trimitere cu privire la validitatea regulamentului în litigiu se întemeiază în parte pe o interpretare a acestui regulament efectuată în coroborare cu Regulamentul de punere în aplicare nr. 924/2012, pe care Curtea l-a anulat prin Hotărârea din 5 aprilie 2017, Changshu City Standard Parts Factory și Ningbo Jinding Fastener/Consiliul (C-376/15 P și C-377/15 P, EU:C:2017:269), în măsura în care le privea pe reclamantele din cauza în care s-a pronunțat acea hotărâre.
- 42 În această privință, reiese din cronologia împrejurărilor din litigiul principal, astfel cum a fost prezentată de instanța de trimitere, că, în temeiul regulamentului în litigiu, singurul aplicabil *ratione temporis* acestor împrejurări, au fost stabilite taxele antidumping la cota de 85 %, care face obiectul înștiințărilor de plată în discuție în litigiul principal.
- 43 Or, trebuie amintit că aprecierea validității unui act, pe care Curtea are sarcina să o efectueze în cadrul unei trimiteri preliminare, trebuie în mod normal să fie întemeiată pe situația care există la momentul adoptării aceluia act (Hotărârea din 17 iulie 1997, SAM Schiffahrt și Stapf, C-248/95 și C-249/95, EU:C:1997:377, punctul 46, precum și Hotărârea din 1 octombrie 2009, Gaz de France – Berliner Investissement, C-247/08, EU:C:2009:600, punctul 49).
- 44 Reiese că atât adoptarea Regulamentului de punere în aplicare nr. 924/2012, cât și anularea sa în parte prin Hotărârea din 5 aprilie 2017, Changshu City Standard Parts Factory și Ningbo Jinding Fastener/Consiliul (C-376/15 P și C-377/15 P, EU:C:2017:269), nu pot avea incidență asupra validității regulamentului în litigiu, din moment ce aceste două împrejurări au survenit ulterior adoptării acestui regulament.
- 45 *Secundo*, în măsura în care părțile din litigiul principal și celelalte persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene care au depus observații în fața Curții au abordat problema incidenței rapoartelor din 2011 și din 2016 asupra validității regulamentului în litigiu, trebuie amintit că Curtea a statuat că validitatea acestui regulament nu poate fi apreciată din perspectiva rapoartelor din 2011.
- 46 Astfel, numai în două situații excepționale, care au legătură cu voința legiuitorului Uniunii de a-și limita el însuși marja de manevră în aplicarea normelor OMC, Curtea a admis că este de competența instanței Uniunii, dacă este cazul, să controleze legalitatea unor acte de drept al Uniunii în raport cu acordurile OMC sau cu o hotărâre a OSL prin care se constată nerespectarea acestor acorduri. Este vorba, în primul rând, despre ipoteza în care Uniunea a înțeles să pună în executare o obligație particulară asumată în cadrul acestor acorduri și, în al doilea rând, despre cazul în care actul de drept al Uniunii în cauză face trimitere în mod expres la dispoziții precise din aceleași acorduri (Hotărârea din 18 octombrie 2018, Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, punctele 47 și 48, precum și jurisprudența citată).
- 47 Or, trebuie arătat că regulamentul în litigiu nu face trimitere în mod expres la dispoziții ale dreptului OMC și nici nu arată că, prin adoptarea acestui regulament, Consiliul a înțeles să pună în executare o obligație particulară asumată în acest cadru. În plus, rapoartele din 2011 sunt ulterioare acestui regulament și, în consecință, nu pot constitui temeiul legal al acestuia (Hotărârea din 18 octombrie 2018, Rotho Blaas, C-207/17, EU:C:2018:840, punctul 51).
- 48 Pentru aceleași motive, validitatea regulamentului în litigiu nu poate fi apreciată nici din perspectiva rapoartelor din 2016.
- 49 Aceste precizări introductive fiind formulate, trebuie să se examineze în mod succesiv cele trei motive de nevaliditate invocate de instanța de trimitere.

- 50 În primul rând, această instanță ridică problema dacă regulamentul în litigiu este afectat de o încălcare a articolului 2 alineatul (11) din regulamentul de bază, întrucât, pentru a stabili marja de dumping pentru producătorii-exportatori chinezi care nu au cooperat, Consiliul a exclus din comparația vizată de această dispoziție tranzacțiile de export al anumitor tipuri ale produsului în cauză.
- 51 Trebuie amintit că articolul 2 alineatul (11) din regulamentul de bază prevede două metode de comparație a valorii normale și a prețului de export pentru calcularea marjei de dumping. Potrivit jurisprudenței Curții, indiferent de metoda de comparație aleasă, Consiliul și Comisia (denumite în continuare, împreună, „instituțiile Uniunii”) sunt ținute, în vederea acestui calcul, să ia în considerare toate tranzacțiile de export în Uniune referitoare la produsul vizat de anchetă, astfel cum a fost definit la deschiderea anchetei, și, prin urmare, nu pot exclude tranzacțiile de export în Uniune referitoare la anumite tipuri ale acestui produs (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2017, Changshu City Standard Parts Factory și Ningbo Jinding Fastener/Consiliul, C-376/15 P și C-377/15 P, EU:C:2017:269, punctele 53, 60, 61 și 68).
- 52 În speță, contrar premisei pe care se întemeiază primul motiv de nevaliditate, nu reiese din niciun considerent al regulamentului în litigiu și din niciun element din dosarul de care dispune Curtea că, în vederea adoptării acestui regulament și, mai precis, cu ocazia comparării valorii normale și a prețului de export în scopul calculării marjei de dumping, instituțiile Uniunii au exclus tranzacțiile de export referitoare la anumite tipuri ale produsului în cauză.
- 53 Dimpotrivă, *primo*, atât considerentele (56) și (57), cât și considerentul (102) ale regulamentului în litigiu sugerează că instituțiile Uniunii au luat efectiv în considerare toate tranzacțiile de export aferente produsului în cauză în vederea comparării valorii normale și a prețului de export. Astfel, potrivit considerentelor (56) și (57) ale acestui regulament, ancheta care a condus la adoptarea acestui regulament a arătat că elementele de fixare atât speciale, cât și standard erau produse și comercializate în India și că elementele de fixare produse și comercializate de producătorii-exportatori chinezi și cele produse și comercializate pe piața internă din India prezentau aceleași caracteristici fizice și tehnice de bază și erau similare. În ceea ce privește considerentul (102) al regulamentului amintit, acesta menționează o distincție între tipurile standard și tipurile speciale de elemente de fixare.
- 54 Nicio altă concluzie nu poate fi desprinsă din considerentele (97) și (98) ale regulamentului în litigiu, pe care instanța de trimitere le menționează în mod specific în motivarea cererii sale de decizie preliminară. Astfel, aceste considerente se limitează să arate, ca răspuns la un argument invocat în cursul anchetei, că producătorul indian comercializa tipuri de elemente de fixare comparabile cu cele exportate de producătorii-exportatori chinezi și că, pentru a asigura comparabilitatea prețurilor, au fost aduse ajustări corespunzătoare valorii normale.
- 55 În acest context, deși, astfel cum arată instanța de trimitere, instituțiile Uniunii au efectuat ajustări la valoarea normală în vederea asigurării comparabilității prețurilor, această împrejurare nu implică nicidecum că ele au exclus tranzacțiile referitoare la anumite tipuri ale produsului în cauză de la compararea valorii normale și a prețului de export. Astfel, comparabilitatea prețurilor este luată în considerare nu în cadrul aplicării articolului 2 alineatul (11) din regulamentul de bază, ci în cadrul aplicării articolului 2 alineatul (10) din acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 aprilie 2017, Changshu City Standard Parts Factory și Ningbo Jinding Fastener/Consiliul, C-376/15 P și C-377/15 P, EU:C:2017:269, punctul 68).
- 56 *Secundo*, trebuie adăugat că, răspunzând la o cerere a Curții, Comisia i-a prezentat acesteia detaliile calculului marjei de dumping pentru producătorii-exportatori chinezi care nu au cooperat, însoțite de explicații cu privire la acest calcul. Reiese dintr-o analiză a acestor elemente că instituțiile Uniunii au luat în considerare în mod sistematic toate tranzacțiile de export ale produsului în cauză în vederea acestui calcul.

- 57 În consecință, nu se poate reproșa instituțiilor Uniunii că au exclus, în vederea calculării, în regulamentul în litigiu, a marjei de dumping pentru producătorii-exportatori chinezi care nu au cooperat, tranzacții legate de anumite tipuri ale produsului în cauză în cadrul comparației prevăzute la articolul 2 alineatul (11) din regulamentul de bază.
- 58 În al doilea rând, instanța de trimitere ridică problema dacă regulamentul în litigiu este afectat de o încălcare a articolului 2 alineatul (10) din regulamentul de bază, pentru motivul că, în cadrul stabilirii amplitudinii marjei de dumping pentru produsele în cauză, instituțiile Uniunii au refuzat să țină seama, cu ocazia comparării valorii normale a produselor producătorului indian și a prețurilor de export ale produselor chinezești similare, de ajustări legate de impozitarea la import și de impozitele indirecte în India, precum și de diferențele legate de producție și de costurile de producție.
- 59 În această privință, trebuie amintit că articolul 2 alineatul (10) din regulamentul de bază prevede că, în cazul în care valoarea normală și prețul de export nu pot face obiectul unei comparații echitabile, se ține seama, sub formă de ajustare, de diferențele existente între factorii despre care se pretinde și se demonstrează că afectează prețurile.
- 60 În plus, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, dacă o parte solicită, în temeiul articolului 2 alineatul (10) din regulamentul de bază, ajustări pentru ca valoarea normală și prețul de export să devină comparabile în vederea stabilirii marjei de dumping, această parte trebuie să facă dovada faptului că cererea sa este justificată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 mai 1987, *Nachi Fujikoshi/Consiliul*, 255/84, EU:C:1987:203, punctul 33, precum și Hotărârea din 16 februarie 2012, *Consiliul și Comisia/Interpipe Niko Tube și Interpipe NTRP*, C-191/09 P și C-200/09 P, EU:C:2012:78, punctul 58).
- 61 În speță, din considerentele (101)-(104) ale regulamentului în litigiu rezultă că instituțiile Uniunii au operat anumite ajustări pentru a efectua o comparație echitabilă a valorii normale și a prețurilor de export.
- 62 În schimb, nu rezultă că instituțiile Uniunii au fost sesizate cu cereri prin care să se solicite obținerea unor ajustări legate de impozitarea la import și de impozitele indirecte în India, precum și de diferențe legate de producție și de costurile de producție.
- 63 Această din urmă împrejurare este confirmată de analiza tuturor observațiilor pe care Comisia le-a primit, în cursul anchetei, de la părțile interesate, în urma transmiterii documentului informativ tuturor acestor părți. Astfel, aceste observații, pe care Comisia le-a depus, la cererea Curții, în prezenta cauză, nu menționează nicio cerere de ajustări precum cele menționate la punctul anterior din prezenta hotărâre.
- 64 Prin urmare, în lipsa oricărei cereri de ajustări precum cele menționate la punctul 62 din prezenta hotărâre și în lipsa oricărui element prin care să se urmărească stabilirea temeiniciei unor astfel de ajustări, nu se poate reproșa instituțiilor Uniunii că au omis să efectueze astfel de ajustări în regulamentul în litigiu. În aceste condiții, nu este necesar să se stabilească, având în vedere debaterile care au avut loc în fața Curții, dacă și, eventual, în ce condiții un importator precum Donex se poate prevala în fața unei instanțe naționale de o pretinsă omisiune a acestor instituții de a efectua aceste ajustări.
- 65 În al treilea rând, instanța de trimitere ridică problema dacă regulamentul în litigiu este afectat de o încălcare a articolului 2 alineatul (10) din regulamentul de bază, pentru motivul că, în cadrul anchetei care a condus la adoptarea lui, instituțiile Uniunii nu au furnizat – sau nu au furnizat în timp util – producătorilor-exportatori chinezi care au cooperat toate cifrele producătorului indian referitoare la stabilirea valorii normale.

- 66 În această privință, reiese din motivarea cererii de decizie preliminară că instanța menționată apreciază că, în lipsa comunicării cifrelor respective, cel puțin în timp util, către producătorii-exportatori chinezi, instituțiile Uniunii i-au împiedicat pe aceștia să își susțină în mod solid cererile de ajustare. În același mod, Donex arată, în observațiile sale scrise depuse în fața Curții, că această comunicare tardivă i-a împiedicat pe acești producători-exportatori să își exercite în mod adecvat dreptul de a solicita ajustări și de a-și susține cererile în acest scop.
- 67 Fără a aduce atingere aspectului dacă articolul 2 alineatul (10) din regulamentul de bază obligă instituțiile Uniunii să furnizeze părților interesate informații referitoare la stabilirea valorii normale pe baza prețurilor producătorului din țara analogă, reiese, astfel cum arată în mod întemeiat instituțiile Uniunii și cum a arătat și domnul avocat general la punctul 64 din concluziile sale, că al treilea motiv de nevaliditate echivalează în esență cu a reproșa acestor instituții că au încălcat dreptul la apărare al producătorilor-exportatori chinezi care și-au exercitat drepturile procedurale în cursul anchetei care a condus la adoptarea regulamentului în litigiu.
- 68 Or, reiese din jurisprudența Curții că o societate care nu a participat la o procedură de anchetă de dumping și care nu este legată de niciun producător-exportator din țara vizată de anchetă nu poate revendica ea însăși beneficiul dreptului la apărare în cursul unei proceduri la care nu a participat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 septembrie 2015, *Fliesen-Zentrum Deutschland*, C-687/13, EU:C:2015:573, punctul 73).
- 69 După cum a arătat în esență domnul avocat general la punctul 60 din concluziile sale, situația trebuie să fie aceeași *a fortiori* atunci când o astfel de societate intenționează să se prevaleze de o încălcare a dreptului la apărare al producătorilor-exportatori din țara vizată de anchetă de care nu este legată în niciun mod.
- 70 Astfel, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 57 din concluziile sale, în regimul procedurii antidumping, regulamentul de bază conferă anumitor persoane interesate drepturi și garanții procedurale, a căror exercitare depinde totuși de participarea activă a acelor persoane la procedura în sine, care trebuie să se exprime cel puțin prin prezentarea unei cereri scrise într-un termen determinat.
- 71 În speță, din elementele dosarului de care dispune Curtea rezultă, pe de o parte, că nici Donex, nici furnizorii săi nu au participat la procedura de anchetă care a condus la adoptarea regulamentului în litigiu și, pe de altă parte, că Donex nu pare să fie legată de producătorii-exportatori chinezi care au participat la aceasta. Prin urmare, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 65 din concluziile sale, această societate nu se poate prevala de o eventuală încălcare a dreptului la apărare al acestora din urmă.
- 72 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție de împrejurarea că al treilea motiv de nevaliditate este întemeiat în mod formal pe o încălcare a articolului 2 alineatul (10) din regulamentul de bază din cauza unei erori care ar afecta comparația echitabilă a valorii normale și a prețului de export. Eventuala eroare care ar afecta această comparație nu ar fi astfel decât consecința potențială a pretensei omisiuni de a comunica, cel puțin în timp util, anumite elemente producătorilor-exportatori chinezi. Or, astfel cum s-a arătat deja la punctul 67 din prezenta hotărâre, această din urmă omisiune ar constitui, dacă ar fi dovedită, o încălcare a dreptului la apărare al acestora din urmă.
- 73 Având în vedere toate considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la întrebările adresate că examinarea acestora nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea regulamentului în litigiu.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 74 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Examinarea întrebărilor preliminare nu a evidențiat niciun element de natură să afecteze validitatea Regulamentului (CE) nr. 91/2009 al Consiliului din 26 ianuarie 2009 privind impunerea unei taxe antidumping definitive asupra importurilor de anumite elemente de fixare din fier sau oțel originare din Republica Populară Chineză.

Semnături